

A NÉPSZÖVETSÉGI ALAPOKMÁNY LEGENDÁJA.

Irta: Márkus László.

Fellángol, majd leohad a háborús veszedelem; az emberek vacognak és már hallják surrogni a bombás repülőket, aztán öles betűk ujjongják, hogy a feszültség enyhült és az emberek nagyot sóhajtva kezdik újra a boldog napi robotot. Sajátos ritmusa van ennek a háborús pániknak; feljívódik, kövérre dagad, mint valami pneumatikus gumikrampusz, egyszerre meg kifogy belőle a szufla, lelappad kókadtan, amíg megint levegőt nem szivattyúznak bele titokzatos hatalmak. Mint mikor egy propaganda nekilendül, magasra torlódik és rövid lélekzetvételtre megtorpan, újra neki-veselkedik, míg magasabbra duzzad, megint visszaesik, de ilyen szakaszokban végre is eléri tetőfokát, úgy gyűrűznek a háborús hírek egyre erőlyebben, míg egyszer a kellő mélységig felkavarhatják a lelkeket.

Kinek kell a háború? Vitan felül igaz, hogy a népeknek nem kell. És nem kell az államoknak sem. Angliának nincs akkor háborúra szükség, hogy az indiai út szabadon tartsa magának, hisz Mussolini már tett olyan ajánlatot, ami ezt az érdekét tökéletesen garantálja. Anglia nem is ezért fegyverkezik, Hoare világosan kijelentette, hogy a népszövetségi alapokmány védelmében töltötték élesre az angol flotta ágyúit. De úgy-e, ezt se hiszi el senki, hiszen a népszövetségi alapokmányt ugyanígy megsértették már többször; a népszövetségnek Japán is, Kína is, Bolivia is, Paraguay is tagja volt és Anglia mégsem csapott fel ítéletvégrehajtónak, sőt ítéletet sem követelt, mikor ezek háborús cselekményeket műveltek egymás ellen. Franciaországnak pedig aligha fáj annyira a nyégus feje, hogy ezért egy lat puskaport is reszkirozna, s a józan francia közvéleményt azzal is nehéz lenne háborúra rábeszélni, hogy Angliát támogatni kell egy világháború felidézésében, mert csak ezen az áron segíti majd Anglia is a franciákat egy német támadás ellen, ami abszolúte nem aktuális ebben a pillanatban. Senkinek se kell a háború és főképpen nem a szankciós politika, mely a bírót éppen úgy károsítja, mint a delikvenst és a szankciók végrehajtásától hangosabban sivalkodnak a végrehajtók, mint Olaszország. Senki se érzi komolynak azt a tételt, hogy Abesszinia keresztény kultúrország s az ő birtoklásának háborítatlanságát a fehér ember legszentebb érdekeinek árán is egy olyan kollektív akcióval is meg kell óvni, ami esetleg húsz millió kultúremler életébe és pótolhatatlan kultúrkincsek vesztébe kerül. Senki azt nem érzi komoly igazságnak, hogy a népszövetségi alapokmány, aminek érvényességét addig a pillanatnyi lehetőségekhez szabták, most egyszerre és éppen Abesszinia javára lett olyan szentség, aminek betűszerint való értelmezéséért a fél Európának érdemes vérbe és pernyébe pusztulni. Senki nem hiszi komolyan, hogy éppen mert Abessziniát érte állítólag sérelem, éppen azért olyan nagy a Mussolini bűne, hogy a méltó megtorlás erkölcsi követelménye még a béke igazságánál is erősebb és teljesülése egy világháború árán is kívánatos. Senki semmi egyebet nem érez és nem hisz komolyan, csak a békét és a háborús propaganda mégis egyre magasabb hullámokban gyűrűzik, s a mestersége-

sen szított pánik egyre bágyasztja, egyre korrumpálja a békevágyó népek ellentálló erejét. Hol a nyitja ennek a titoknak, honnan fú az a szél, mely a háborús rémhírek gumikrampuszát egyre kövérebbé dagasztja?

Boldogult Briand megfelelt erre, mikor Genfben egy női küldöttség előtt ki merete mondani, hogy a hadiszergyártó nehéztőke hiúsít meg minden békepolitikát. Azóta az amerikai nagy perben kiderült, hogy ez a vérgőzös üzlet milyen eszközökkel dolgozik és milyen összegekért vásárolt meg országokat, kormányokat, szenátorokat és jámbor methodista püspököket, hogy a népét háborúra úszítsák és világosan kiderült az a roppant sajtó-szervezet, mely propagandájával a halál cinkosainak üzleteit előkészíti. Nem rémregény többé, hanem szomorú valóság, hogy a háborús nehézipar profitjáért halnak meg egész nemzedékek, s hibuzgó és magasztos férfiak, kasszálják be az Armstrong-Wickers-részvények dús osztalékát, mely a Krisztus népeinek véréből párolódik. A becsületes államférjak, midőn a békéért küzdenek, ezzel a pokoli úszítással kénytelenek viaskodni, s midőn a már egymásfelé nyujtott kezeket valami láthatatlan erőszak visszarántja, tudjuk, hogy a Zacharov Basil ördögi hatalma ez és az ő lelke úszít a Sunday Referee rémhíreiben és a Pertinax mester vérszomjas vezércikkeiben. Gyarmati, világhatalmi, nemzeti érdek, becsület, hazafiasság, emberség, jog, szabadság, igazság, ez mind a gyűlölet és a kölcsönös gyanakvás motívumává torzul ebben a propagandában és a békét akaró államférjakat tulajdon békét akaró népeik közvéleménye gátolja, mert a nagyszerű uszítás fantasztikus rémképekkel zavarja és riogatja és korbácsolja pánikhangulatba a lelkeket.

Ha nagyon odafigyelünk, arra is rájövünk, hogy mi ennek a háborús propagandának ezidőszerint a leghatásosabb fegyvere. Különös, hogy most egyszerre éppen Olaszország ellen olyan kérlelhetetlen a politika és ez a semmivel sem indokolt ellenséges rosszakarat a közvéleményekben is gonosz gyűlölködést tud indukálni. De tüstént érthetőbb ez a jelenség, ha megnézzük, hogy milyen jelszavakkal és kik úszítanak Itália ellen. Egyfelől Litvinovon tört ki egyszerre az emberi jogok, a szabadság és az erkölcs szerelme és a véres szovjet áll egy olaszellenes front élén, melyhez egymásután csatlakoznak a második internacionálé szociáldemokrata szervezetei. Egy marxista front alakul, mely az ellenséges marxista felekezeteket egyesíti egy gyűlöletben a fasizmus eredményes konkurrenciája ellen. És ehhez a marxista fronthoz zárkozik fel a materialista polgári radikalizmus, az abszurdumba teljesedett szabadelvűség, a tekintély és fegyvelemtagadó individualizmus, a szellemiséget és erkölcsöt romboló magtalan doktrinerség, az a világnézet, melynek szőrösszívű üzletek, mohó tőkésék, jóhiszemű és korlátolt tudósok, szűkagyú népboldogítók, cinkosok és hamis próféták a katonái, — a szabadelvűségnek az az istentelen klerikalizmusa, mely a szabadkőműves páholyokban tevékenykedik. Cégérül egy Romain Rolland, egy Shaw Bernát intellektuális tekintélye szolgál; balga és szentimentális intellektuellek falaznak a titkos munkának, melynek lényeges és központi célja az, hogy a keresztény világnézetlen épült kultúra lerombolódjék, s helyébe egy-egy új, egy elméleti «szabadság», egy amorális anarchia épüljön. A szélső individualizmus így jut egy frontba a szélső kollektívizmussal, a szabadkőművesség a marxizmussal abban a közösségben, hogy mind a kettőnek elsőrendű közellensége, amit mindenekelőtt kiirtani, destruálni kell, mind a kettőnek a leggyűlöltebb veszedelme a krisztusi kultúra.

Látjuk kialakulni a közös marxista-szabadjóműves frontot Mussolini fasizmusa ellen. A jóhiszeműeket és korlátoltakat a szabadság, az emberiség, a jog, az igazság gonoszul eltorzított értelmű jelszavai gyűjtik ebbe a hadrendbe. Ezeket a szent erkölcsi javakat a kapitalista-liberalizmus éppen úgy tudta a népek maszlagolására használni, ahogy a túl-adagolt gyógyszerekből is bódító áfiumok lehetnek, s a kritikátlan tömeg preparálva van a szabadságnak és a szabadságjogoknak és a felszabadulásnak olyan forradalmi értelmezéseire, amelyek egyik felől a pacifizmus és az emberi haladás, másfelől a proletár osztályharc cégére alatt a keresztény kultúra destrukcióját szolgálják. A nehéz hadiipar csalhatatlan ösztönével ezen a ponton ragadja meg a közvéleményeket; a jog, a szabadság, az igazság torzképeit idézi propagandájában és a szabadjóműves-marxista vágyakat azzal kápráztatja, hogy itt a jó alkalom leszámolni a fasizmussal. A bennfentesek tudják, hogy ez a leszámolás a keresztény kultúra romlását jelenti, a tömegek azonban naivul és egy hosszú bódultságban elernyedten, a csillogó jelszavaktól hipnotizáltan hiszik, hogy midőn a fasizmusra rágyújtják a házat, az emberi haladásnak szolgálnak becsülettel. Háborús üszítés pacifista alapon, ez a világtörténelem véres operettje.

A pacifista és progresszivistá maszlag a háborús propaganda leg-hatásosabb bódítószere. A derék és balga amerikai tömegeket be lehet dönteni abba a hazugságba, hogy Abbesziniában a középkori fasizmus bántalmazza az emberi haladás és a népi autonómiák szent jogait; a demokráciákat ezzel a hazugsággal lehet gyönyörűen uszítani és a marxista fekekezete- ket azzal, hogy a proletáriátus győzelmének legnagyobb akadályozását kap- hatják most hoppon. Remekül preparálja az az érzelmi propaganda a tömegeket arra, hogy holmi felszabadító vallásháborúnak, az emberi hala- dás szent háborújának fogadja el azt a világhatasztrófát, amit a nehézület a maga konjunkturájával felidézni akar és visszautasítsa a kiegyenlítés- nek, a méltányosságnak, a kölcsönös engedményeknek azt a szellemét, mely az államférfiakat nehéz küzdelmükbe rnéviti. Irtózatos komédia ez! A sza- badjóműves-marxista front destrukciójával szemben a fehér ember kereszté- ny kultúrvilágának egyetlen mentsege a fasizmus. Nem okvetlenül az olasz szervezet formájában, de mindenesetre abban az alapvető gondolásban, hogy a magántulajdon észszerű korlátozásával, a tőke túlhatalmának fegyvel- mezésével, a szabadversenyben a gyengébbek védelmével, a közösségnek egy magasabb erkölcsi szankcióként való értelmezésével, vagyis a kapitalizmus reformjával és a javak igazságosabb elosztásával, de a keresztény moralitás elvei szerint el kell venni az osztályharc értelmét és a forradalmi proletariátust fel kell oldani a polgárságban. Ez persze létalapjában támadja az osztályharcos marxizmust és a kizsákmányolók szabadjóművességét, de éppen ezért egyetlen módja annak, hogy az elemi erővel vajudó változások ne forradalomban, hanem a keresztény kultúra folyamatosságában valósul- janak. Itt most a krisztusellenes frontot nyitja a nehézület, a krisztusi frontra és a páncélszekerények szája tágratátva várja a szörnnyű profitot és a szovjet lesben várja a bizonyos forradalmat. A nehézület szövöttezik a keresztény kultúra destruálóival a keresztény kultúra legelső politikai és gazdasági szervezete, a fasizmus ellen és a hiszékeny tömegek az emberies- ség érzékeny szólamaitól részegen hajlandók lennének a világot kidönteni a kipécézett ellenségre. Hogy őket is eltemetik a romok? Mit tudja ezt a tömeg.